

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU CURRICULUM ȘI
EVALUARE**

Raionul

Localitatea

Instituția de învățământ

Numele, prenumele elevului

TESTUL Nr. 1

ISTORIA ROMÂNILOR ȘI UNIVERSALĂ

TEST PENTRU EXERSARE
CICLUL LICEAL

Profil umanist

februarie, 2024

Timp alocat: 180 de minute

Rechizite și materiale permise: *pix cu cerneală albastră.*

Instrucțiuni pentru candidat:

- Citește cu atenție fiecare item și efectuează operațiile solicitate.
- Lucrează independent.

Îți dorim mult succes!

Punctaj acumulat _____

SUBIECTUL I (24 puncte)

Studiază sursele și realizează sarcinile propuse.

SURSA A.

„[...] între anii 55 și 48 a.Chr. regele dac (Burebista) a supus orașele grecești de pe litoralul vestic al Mării Negre, de la Olbia până Apollonia. În unele cazuri aceste acțiuni au fost violente, la Histria – spre exemplu – fiind sesizate și arheologic urmele incendiului provocat în urma asediului dacilor. Alte orașe, cum a fost Dionypolis, s-au supus de bunăvoie și s-au bucurat de protecția lui Burebista [...]. Dar efectul cel mai important al controlului orașelor de la Marea Neagră l-a constituit apariția în zona capitalei Regatului Dac, aflată în munții Orăștiei, unor construcții militare, civile și de cult ridicate din piatră fasonată, în tehnica grecească și de către meșteri greci. Începând din acel moment, în capitala Regatului Dac aveau să activeze permanent meșteri greci. Așa se explică și descoperirea de către arheologi a unor blocuri de piatră și vase ceramică având inscripții sau litere grecești”.

(Ioan-Aurel Pop, Ioan Bolovan, *Istoria României. Compendiu*, Cluj-Napoca, 2007, p. 48)

SURSA B.

„În toate aceste colonii, grecii au continuat viața în aceleași forme de civilizație ca și în metropolele din care plecaseră. Ocupația lor esențială era comerțul cu populația din hiterlandul (regiunile învecinate) orașelor respective. Cumpărau de la geți, de pildă, grâu, miere și ceară, piei și blănuri, pește și sclavi. [...] În general, așa dar, grecii cumpărau de la autohtoni materii prime, cu alte cuvinte marfă multă cu bani puțini. Vindeau în schimb produse fabricate ca, de pildă, obiecte de podoabă și ceramică, untdelemn și vin grecesc, țesături fine, într-un cuvânt produse și mărfă de lux. Ocupau loc puțin, costau însă bani mulți. Câteodată, coloniile de pe țărmul Mării Negre, în loc să facă negoț, trebuiau să facă război [...] Spre a se feri de asemenea atacuri, orașele încheiau adesea o înțelegere cu regele dac sau scit care, în schimbul unei sume, le garanta liniștea”.

(Constantin C. Giurescu, *Istoria românilor*, vol. 1, București, 1946, p. 48-53)

Nr.	Item	Punctaj	
1	Explică, în baza surselor, termenul <i>colonizare</i> . <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
2	Determină, în baza sursei A, efectele controlului de către geto-daci a coloniilor grecești de pe țărmul Mării Negre. <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2	L 0 1 2
3	Deduce, în baza surselor și a cunoștințelor obținute anterior, relațiile politice între geto-daci și orașele-state grecești. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
4	Compară opiniile expuse de autori privind relațiile economice a geto-dacilor cu coloniile grecești de pe țărmul Mării Negre. Argumentează răspunsul cu trimitere la surse. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
5	Exprimă-ți argumentat opinia cu privire la impactul coloniilor grecești asupra evoluției civilizației geto-dace. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7

SUBIECTUL al II-lea (22 de puncte)

Studiază sursa și realizează sarcinile propuse.

Nicolae Titulescu a fost cel mai important diplomat roman al secolului al XX-lea, o personalitate a diplomației europene în perioada dintre cele două războaie. [...] N. Titulescu s-a implicat în lupta pentru pregătirea Marii Uniri, în anii grei ai Primului Război Mondial. [...] Cariera diplomatică propriu-zisă a început la 16 decembrie 1921, atunci când a fost numit ambasador al României la Londra, post pe care l-a deținut până în 1927. În 1924, Titulescu a devenit delegat permanent al României la Societatea Națiunilor [...], iar în 1930 și 1931 a fost ales de două ori la rând președinte al Adunării Societății Națiunilor, situație unică în istoria acestei organizații [...]. marele diplomat a fost numit ministru de externe al României, funcție pe care o va deține, cu mici întreruperi, până în august 1936. În toată activitatea sa diplomatică N. Titulescu a avut în vedere respectarea intereselor României pe plan internațional, consolidarea Marii Uniri, realizarea unor sisteme de securitate colectivă care să garanteze securitatea și integritatea României și păstrarea atmosferei de pace în Europa [...] fiind unul din ctitorii Micii Antante și a Înțelegerii Balcanice [...]. Pe timpul lui au fost reluate relațiile diplomatice ale României cu URSS [...].

(Bogdan Groza, *140 de ani de la nașterea marelui diplomat Nicolae Titulescu*, în: Tezaur, Foia a Bibliotecii Academiei Române, decembrie 2022, p. 2-3)

Nr.	Item	Punctaj	
1	Identifică în sursă două funcții ale lui Nicolae Titulescu în perioada interbelică. <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2	L 0 1 2
2	Enumeră obiectivele urmărite de Nicolae Titulescu în activitatea sa diplomatică reflectate în sursă. <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2	L 0 1 2
3	Determină opinia autorului referitoare la rolul lui Nicolae Titulescu în asigurarea securității colective în Europa Centrală și de Sud-Est. Argumentează răspunsul cu trimitere la sursă și la cunoștințele obținute anterior. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5

Nr.	Item	Punctaj	
1	<p data-bbox="225 232 1299 331">Numește un proces istoric pentru care, harta propusă, servește ca sursă de informare. Argumentează răspunsul cu trimitere la hartă și la cunoștințele obținute anterior.</p> <hr data-bbox="225 376 1299 383"/> <hr data-bbox="225 434 1299 441"/> <hr data-bbox="225 490 1299 497"/> <hr data-bbox="225 548 1299 555"/> <hr data-bbox="225 607 1299 613"/> <hr data-bbox="225 665 1299 672"/> <hr data-bbox="225 723 1299 730"/> <hr data-bbox="225 781 1299 788"/> <hr data-bbox="225 846 1299 853"/>	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
2	<p data-bbox="225 860 1299 931">Determină cauzele economice ale procesului istoric reprezentat pe hartă. Argumentează răspunsul cu trimitere la hartă și la cunoștințele obținute anterior.</p> <hr data-bbox="225 972 1299 978"/> <hr data-bbox="225 1028 1299 1034"/> <hr data-bbox="225 1084 1299 1090"/> <hr data-bbox="225 1146 1299 1153"/> <hr data-bbox="225 1202 1299 1209"/> <hr data-bbox="225 1263 1299 1270"/> <hr data-bbox="225 1326 1299 1332"/> <hr data-bbox="225 1386 1299 1393"/> <hr data-bbox="225 1453 1299 1460"/>	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
3	<p data-bbox="225 1442 1299 1514">Elaborează, în baza hărții și a cunoștințelor obținute anterior, consecințele procesului istoric reprezentat pe hartă.</p> <hr data-bbox="225 1554 1299 1561"/> <hr data-bbox="225 1610 1299 1617"/> <hr data-bbox="225 1673 1299 1680"/> <hr data-bbox="225 1736 1299 1742"/> <hr data-bbox="225 1798 1299 1805"/> <hr data-bbox="225 1861 1299 1868"/> <hr data-bbox="225 1924 1299 1930"/> <hr data-bbox="225 1986 1299 1993"/> <hr data-bbox="225 2049 1299 2056"/>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5

SUBIECTUL al IV-lea (35 de puncte)

Studiază sursele A-C.

Sursa A: Art. 1. Oamenii se nasc și rămân liberi și egali în drepturi [...]. Art. 2. Scopul oricărei asociații politice este păstrarea drepturilor naturale și imprescriptibile ale omului; aceste drepturi sunt libertatea, proprietatea, securitatea și rezistența la opresiune. Art. 3. Națiunea este sursa esențială a principiului oricărei suveranități; nicio grupare, niciun individ nu pot exercita vreo autoritate care să nu emane de la ea. Art. 4. Libertatea constă în a putea face tot ceea ce nu dăunează altuia [...]. Art. 6. Nimeni nu poate fi pedepsit decât în virtutea unei legi stabilite și promulgate anterior delictului și aplicate legal. [...]. Art. 8. Nimeni nu poate fi tras la răspundere pentru opiniile sale, fie ele chiar religioase, dacă manifestarea lor nu contravine ordinii publice stabilite prin lege. Art. 9. Comunicarea liberă a gândurilor și opiniilor este unul din drepturile cele mai de preț ale omului [...]. Art. 17. Proprietatea fiind un drept inviolabil și sacru, nimeni nu poate fi lipsit de ea decât atunci când necesitatea publică, legal constatată, i-o cere în mod evident, și cu condiția unei drepte și prealabile indemnizații.

(Din *Declarația drepturilor omului și cetățeanului*, 1789)

Sursa B: „Art. 544. Proprietatea este dreptul de a se folosi și a decide în privința obiectelor de proprietate în modul cel mai absolut. Art. 545. Nimeni nu poate fi impus la cedarea proprietății sale, numai dacă aceasta nu se face pentru folosul public și în schimbul unei drepte și echitabile despăgubiri. Art. 546. Proprietatea asupra unui obiect (lucru) mobil sau imobil dă dreptul la proprietate asupra a tot ce acest obiect produce”.

(*Codul civil al lui Napoleon*)

Sursa C: „Una din cele mai importante idei ale mele a fost aglomerarea, concentrarea popoarelor unite din punct de vedere geografic, dar dezbinat prin revoluții și acțiunea politică. Sunt împărțiați în toată Europa mai mult de 30 milioane de francezi, 15 milioane de spanioli, 15 milioane de italieni și 30 milioane de germani. Intenția mea era să creez din fiecare din aceste popoare un stat național separat”.

(Napoleon I, *Memorii*)

Utilizează sursele și cunoștințele obținute anterior pentru a redacta, într-o pagină, un eseu la tema:

Epoca lui Napoleon a schimbat societatea europeană?

În textul tău:	Punctaj	
formulează argumente relevante (cel puțin trei), corecte din punct de vedere științific, pentru a-ți susține opinia referitoare la tema propusă;	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
formulează relații de cauză-efect (cel puțin două);	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
integrează critic informațiile din sursele propuse;	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
plasează în timp și spațiu evenimente/ procese/ fenomene istorice;	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
menționează o personalitate istorică care a contribuit la evenimentele/ procesele descrise;	L 0 1 2	L 0 1 2
expune ideile în baza unui plan logic care să includă introducere, cuprins, concluzie;	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
utilizează corect limbajul istoric.	L 0 1 2	L 0 1 2
